

VEDLEGG

Beregning av mulige konsekvenser av for sent innkomne forhåndstemmer

Følgende skal beregnes:

A: Mulige konsekvenser for fordelingen av distriktsmandatene i hvert fylke

- 1) De ekstra stemmene fordeles etter partienes oppslutning i fylket. Ettersom vi ikke vet hvilke parti stemmene var ment for, er dette det nærmeste anslaget vi har. Et alternativ er å fordele etter kommune, og partienes oppslutning i den enkelte kommune. Dette ville gitt enda mer presise anslag, men krever mye arbeid. Vi har valgt ikke å foreta en slik beregning, siden førstnevnte beregning viser ikke å ha innvirkning på utfallet.
- 2) De ekstra stemmene gis til det partiet som er nærmest å vinne et distriktsmandat.
- 3) I de fylkene der det er flest for sent innkomne stemmer, Akershus, Rogaland og Hordaland, legges samtlige stemmer til ett og ett av partiene.

B: Mulige konsekvenser for fordelingen av utjevningsmandater på parti

Utgangspunktet her er at beregningene i pkt A ikke har ført til endringer i fordeling av distriktsmandater.

- 1) De ekstra stemmene fordeles etter partienes oppslutning i fylket.
- 2) De ekstra stemmene gis samlet til hvert av partiene
- 3) Alle de ekstra stemmene gis til et enkelt parti, testet for alle partier

C: Mulige konsekvenser for fordeling av utjevningsmandater på fylker

Endringer i fordelingen mellom fylker vil påvirke hvilke representanter som kommer inn på stortinget, selv om det ikke påvirker den partimessige styrken.

Utgangspunktet for disse beregningene her er resultatet av beregningene under pkt B. De ekstra stemmene gis til det partiet som har nest høyest vektet mandatkvotient i hvert fylke.

A: Mulige konsekvenser for fordelingen av distriktsmandatene i hvert fylke

1) De ekstra stemmene fordeles etter partienes oppslutning i fylket.

Så lenge stemmene fordeles etter partienes oppslutning i fylket, vil det aldri kunne påvirke mandatfordelingen internt i fylket. Dette er likevel testet ut matematisk. Det får ingen konsekvens.

2) Alle de ekstra stemmene gis til det partiet som er nærmest å vinne et distriktsmandat.

Det partiet som er nærmest å vinne et distriktsmandat er identifisert via EVA, og kontrollert i regnearket. Alle de ekstra stemmene i hvert fylke, gis til dette partiet. I Oslo er det Rødt som er nærmest å vinne et distriktsmandat, men de er ikke med i fordelingen av utjevningsmandater. De ekstra stemmene er derfor også gitt til det neste partiet som er

nærmest å vinne et mandat, KrF.

Beregningene viser at det ikke fører til endringer i distriktsmandatene.

Tabell 1 Oversikt over hvilket parti som er nærmest å vinne et mandat

Fylke	Nye stemmer	Parti nærmest nytt mandat (antall stemmer som er nødvendig)	Endring pga nye stemmer
Østfold	28	Arbeiderpartiet (675)	Nei
Oslo	166	Rødt (2076)/KrF(3366)	Nei/Nei
Akershus	179	SV (419)	Nei
Hedmark	61	Høyre (4000)	Nei
Oppland	55	Høyre (5894)	Nei
Buskerud	66	Senterpartiet (3075)	Nei
Vestfold	113	Høyre (3605)	Nei
Telemark	84	Høyre (278)	Nei
Aust-Agder	28	KrF (4260)	Nei
Vest-Agder	60	Arbeiderpartiet (3592)	Nei
Rogaland	184	Venstre (1114)	Nei
Hordaland	212	FrP (1250)	Nei
Sogn og Fjordane	13	FrP (5027)	Nei
Møre og Romsdal	95	Venstre (3784)	Nei
Sør-Trøndelag	69	Høyre (853)	Nei
Nord-Trøndelag	41	FrP (1260)	Nei
Nordland	44	Senterpartiet (124)	Nei
Troms	88	FrP (2348)	Nei
Finnmark	67	SV (4086)	Nei

3) I de fylkene der det er flest for sent innkomne stemmer (Oslo, Akershus, Rogaland og Hordaland) legges samtlige stemmer til ett og ett av partiene.

Oslo, lagt til 166 for alle partiene, et om gangen – ingen endring

Akershus, lagt til 179 for alle partiene, et om gangen – ingen endring

Rogaland, lagt til 184 for alle partiene, et om gangen – ingen endring

Hordaland; lagt til 212 for alle partiene, et om gangen – ingen endring

B: Mulige konsekvenser for fordelingen av utjevningsmandater på parti

Utgangspunktet her er at ingen av beregningene i pkt A har ført til endringer i fordeling av distriktsmandater. Miljøpartiet de Grønne er ikke med i beregningene ettersom de ikke fikk over 4 % av stemmene, selv etter justering.

1) De ekstra stemmene fordeles etter partienes oppslutning i fylket.

Ved å summere hvor mange ekstra stemmer hvert parti har fått i de ulike fylkene, får vi et nytt antall stemmer per parti på landsbasis. Summen her er lavere enn 1653, det skyldes at også Rødt og andre partier har fått tildelt noen av de ekstra stemmene, men de er ikke inkludert i videre utregninger.

Tabell 2 Tillegg av stemmer på landsbasis, fordelt etter partimessig fordeling på fylkesnivå

Parti	Nye stemmer totalt
Arbeiderpartiet	501,7
Fremskrittspartiet	275,1
Høyre	447,8
Kristelig Folkeparti	96,9
Senterpartiet	86,1
Sosialistisk Venstreparti	68,7
Venstre	85,0
<i>sum</i>	<i>1561</i>

Disse tallene legges til partiens øvrige stemmetall, og en ny beregning av utjevningsmandater kjøres.

Det blir ingen endring i hvor mange utjevningsmandater hvert parti skal ha.

2) De ekstra stemmene gis samlet til hvert av partiene

De ekstra stemmene gis til det partiet som er nærmest å få et mandat i hvert fylke, jf tabell 1. Dette summeres på landsbasis, og ny beregning av utjevningsmandater kjøres.

Tabell 3 Totalt tillegg i stemmetall på landsbasis, alle stemmer i ett fylke gitt til partiet nærmest mandat

Parti	Registrerte stemmer på landsbasis	Fylker der partiet er nærmest mandat	Ekstra stemmer i disse fylkene	Totalt tillegg til stemmetall på landsbasis
Arbeiderpartiet	874763	Østfold, Vest-Agder	28, 60	88
Fremskrittspartiet	463556	Hordaland, Sogn og Fjordane, Nord-Trøndelag, Troms	212, 13, 41, 88	354
Høyre	760228	Hedmark, Oppland, Vestfold, Telemark, Sør-Trøndelag	61, 55, 113, 84, 69	382
Kristelig Folkeparti	158474	Oslo, Aust-Agder	166, 28	194
Senterpartiet	155355	Buskerud, Nordland	66, 44	110
Sosialistisk Venstreparti	116021	Akershus, Finnmark	179, 67	246
Venstre	148275	Rogaland, Møre og Romsdal	184, 95	279
<i>sum</i>				<i>1653</i>

En slik fordeling av de sent innkomne forhåndstemmene har ingen påvirkning på fordelingen av utjevningsmandater.

3) Alle de ekstra stemmene gis til et enkelt parti, testet for alle partier

Det er også kjørt en beregning der alle de 1653 stemmene er lagt til et og et partis totale stemmetall på landsbasis. Dette gjøres for alle partiene. Beregningene viser at det har ingen påvirkning på hvordan utjevningsmandatene fordeles mellom partiene.

C: Mulige konsekvenser for fordeling av utjevningsmandater på fylker

Endringer i fordelingen mellom fylker vil påvirke hvilke representanter som kommer inn på stortinget, selv om det ikke påvirker den partimessige styrken. Utgangspunktet for disse beregningene her er resultatet av beregningene under pkt B, som viser at det ikke er endringer i den partimessige fordelingen av utjevningsmandatene.

1) Etter partienes oppslutning i fylket

Dersom man fordeles de ekstra stemmene pr fylke etter partienes oppslutning i fylket, får det ikke noen konsekvenser, da det ikke endre noe på de vektete mandatkvotientene.

Dette skyldes at det tallet som legges til i fylkets stemmetall, og summen av det man legger til for partiene er det samme, og at fordelingen mellom partier er lik. Partienes mandatkvotient endres, men når den vektetes mot gjennomsnittlig antall stemmer bak et distriktsmandat i fylket, utlignes tillegget slik at det ikke er noen endring. Det vil dermed aldri kunne føre til en endring, så lenge man fordeles de ekstra stemmene etter partiets oppslutning i fylket.

2) De ekstra stemmene gis til det partiet som har nest høyest vektet mandatkvotient i hvert fylke.

Ved å identifisere det partiet i hvert fylket som har nest høyest mandatkvotient og gi det de ekstra stemmene, kan man se om det er tilstrekkelig for at det partiet går forbi og får utjevningsmandatet.

Fylke	Hvem får utjevningsmandatet (Vinnende vektet mandatkvotient) *ikke høyest	Parti nærmest i fylket (vektet mandatkvotient)	Ny vektet mandatkvotient etter tillegg av stemmer	Konsekvens?
Akershus	SV (0,56305)	KrF (0,51683)	0,52546	Nei
Aust-Agder	KrF (0,33477)	Ap (0,28017)	0,28050	Nei
Buskerud	Sp (0,48648)	V (0,36916)	0,37252	Nei
Finnmark	SV (0,20733)*	Sp (0,14902)	0,15586	Nei
Hedmark	SV (0,23383)*	Sp (0,20374)	0,20471	Nei
Hordaland	H (0,42695)	A (0,41438)	0,41531	Nei
Møre og Romsdal	V (0,44469)	H (0,41978)	0,42056	Nei
Nordland	Sp (0,55442)	Sv (0,55442)	0,41707	Nei
Nord- Trøndelag	V (0,16512)*	KrF (0,14154)	0,14361	Nei
Oppland	V (0,23734)*	KrF (0,19091)	0,19388	Nei
Oslo	KrF (0,50869)	Ap (0,42110)	0,42156	Nei

Rogaland	V (0,58501)	H (0,43508)	0,43585	Nei
Sogn og Fjordane	V (0,19043)*	H (0,19020)	0,19037	Nei
Sør-Trøndelag	SV (0,51280)	V (0,48550)	0,48885	Nei
Telemark	KrF (0,33767)*	Ap (0,26245)	0,26284	Nei
Troms	Sv (0,32219)	Sp (0,31925)	0,32391	
Vest-Agder	Ap (0,39647)	H (0,27466)	0,27511	Nei
Vestfold	KrF (0,29273)*	V (0,27070)	0,27538	Nei
Østfold	KrF (0,44908)	Ap (0,39904)	0,39918	Nei

I Troms fører denne skjevfordelingen av de ekstra stemmene til at den vektete mandatkvotienten til Senterpartiet, blir høyere enn SV sin. Imidlertid vil ikke Senterpartiet få utjevningsmandatet i Troms likevel, siden Senterpartiet allerede har fått utjevningsmandat nr 3 (Nordland) og 6 (Buskerud), og dermed ikke skal ha noen flere.

Ingen andre av partiene som får oppjustert sin vektete mandatkvotient går forbi det partiet som får utjevningsmandatet i sitt fylke.

Beregningen fører ikke til endringer i fordelingen av utjevningsmandater mellom fylkene.